

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 marca 2021 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu P. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28 stycznia 2021 do 26 lutego 2021 r. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową. Zaznaczono, że ubezpieczony był objęty obowiązkowo ubezpieczeniem społecznym do 31 stycznia 2021 r., zaś po tym czasie kontynuował działalność gospodarczą podjętą od 1 maja 2020 r.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony P. S. wnosząc o przyznanie mu prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia 26 lutego 2021 r. (po sprecyzowaniu na rozprawie w dniu 5 listopada 2021 r. k. 36). Uzasadniając swoje stanowisko ubezpieczony wskazał, że w okresie spornym zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o jego oddalenie w całości, a nadto o zasądzenie od odwołującego się na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska organ powołał się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 czerwca 2018 r. P. S. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej pod firmą „ (...) .pl (...) ”. Od 1 grudnia 2018 r. do 31 stycznia 2021 r. był on także zatrudniony na $\frac{3}{4}$ etatu w (...) w G. na podstawie umowy o pracę.

Od dnia 28 stycznia 2021 r. do dnia 26 lutego 2021 r. P. S. był niezdolny do pracy.

W okresie od dnia 28 stycznia 2021 r. do dnia 26 lutego 2021 r. P. S. nie wykonywał pracy zarobkowej, w tym nie wykonywał żadnych czynności w zakresie działalności gospodarczej, przebywając na zwolnieniu lekarskim, wystawionym przez lekarza psychiatrę.

Z dniem, tj. 28 stycznia 2021 r., ubezpieczony zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej. Nie podjął jej do dnia dzisiejszego.

Pracodawca wypłacił P. S. wynagrodzenie chorobowe za okres od 28 stycznia 2021 r. do 31 stycznia 2021 r.

Dowód:

- wydruk z CEIDG k. 4, 8, 9
- zaświadczenie płatnika składek k. 1, 3 akt zasiłkowych
- zaświadczenie lekarskie k. 2 akt zasiłkowych,
- przesłuchanie ubezpieczonego P. S. w charakterze strony – k. 35-36

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się w przeważającej części zasadne.

Stan faktyczny sprawy ustalony został w oparciu o dowody z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Również i Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności przedłożonych dokumentów, przez co były one miarodajne dla podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie. Podobnie za wiarygodne uznano zeznania ubezpieczonego P. S., które korespondowały z materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Przedmiotem rozpoznania niniejszej sprawy było prawo ubezpieczonego do zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia chorobowego za okres od 28 stycznia 2021 r. do 26 lutego 2021 r.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1368 zwanej dalej ustawą zasiłkową) zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Należy zauważyć, że zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonym w razie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, a więc jego funkcja substytutu zarobku polega na zabezpieczeniu środków niezbędnych do utrzymania w okresie trwania choroby. Taką zasadniczą funkcję spełnia zasiłek chorobowy w okresie trwania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia jest natomiast wyjątkiem od ogólnej zasady przysługiwania prawa do zasiłku chorobowego w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Odwołanie się do funkcji i celu prawa do zasiłku chorobowego, udzielanego po przekroczeniu okresu objętego składką, pozwala na stwierdzenie, że w kontekście ogólnych zasad nabywania prawa do zasiłku chorobowego, jest on świadczeniem wyjątkowym, przysługującym tylko osobom nie podlegającym ubezpieczeniu i to z tytułu zdarzeń nie objętych ryzykiem ubezpieczenia chorobowego. Ryzyko, które ustawodawca zdecydował się finansować bez ekwiwalentu w składce, zostało ogólnie ujęte jako niezdolność do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia i przy tym podlega szczególnie określonej reżimowi przesłanek, kiedy zasiłek chorobowy po ustaniu tytułu ubezpieczenia społecznego nie przysługuje – wskazanych w art. 13 omawianej ustawy.

Wspólną cechą przyczyn wyłączających prawo do zasiłku wskazanych w art. 13 ustawy zasiłkowej jest istnienie innych źródeł dochodów z ubezpieczenia społecznego (emerytura lub renta z tytułu niezdolności do pracy), z Funduszu Pracy (zasiłek dla bezrobotnych, zasiłek lub świadczenie przedemerytalne) bądź z własnej kontynuowanej lub podjętej działalności zarobkowej (dochód z tej działalności lub zasiłek chorobowy z tytułu kontynuowanej równolegle lub nowej aktywności zawodowej, nabyty na ogólnych zasadach). We wszystkich tych przypadkach wypłata zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia byłaby sprzeczna z ratio legis omawianej regulacji, która sprowadza się do dostarczenia środków utrzymania byłemu ubezpieczonemu, który z powodu ustania pracy zarobkowej traci dotychczasowe dochody, a któremu choroba przeszkodziła w znalezieniu i podjęciu nowej pracy zarobkowej, a tym samym nowego źródła dochodów (H. Pławucka, glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/2001, OSP 2002, z. 12, poz. 599). Uzasadnieniem wszystkich przyczyn wyłączających prawo do zasiłku jest więc okoliczność, że dotyczą one sytuacji, gdy osoba niezdolna do pracy ma już inne źródło utrzymania.

Przepis art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej posługuje się przesłanką „kontynuacji działalności zarobkowej” lub „podjęcia działalności zarobkowej”. Ustawa przy tym nie definiuje pojęcia działalności zarobkowej. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych także pojęcia tego nie wyjaśnia. Wykładnia pojęcia działalności zarobkowej poprzez porównanie przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 z art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej – przewidującego utratę prawa do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia, w razie wykonywania pracy zarobkowej lub niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania zwolnienia lekarskiego – prowadzi do wniosku, że zakres przedmiotowy pojęcia "działalności zarobkowej" jest szerszy od pojęcia "praca zarobkowa" i obejmuje różne formy prowadzenia działalności, w ramach której ubezpieczony uzyskuje dochód. Inaczej mówiąc, działalność zarobkowa to działalność stanowiąca źródło dochodu z tytułu własnej pracy, niezależnie od podstawy jej wykonywania. Należy przy tym przyjąć, że jest to tego rodzaju działalność zarobkowa, która stanowi tytuł do ubezpieczenia społecznego, a więc czyni zbędną ochronę ubezpieczeniową z tytułu poprzedniej, zakończonej działalności.

W brzmieniu art. 13 ust. 1 pkt 2 działalność zarobkowa stanowi tytuł do objęcia obowiązkowo lub dowolnie ubezpieczeniem chorobowym. W myśl art. 3 ust. 1 ustawy zasiłkowej przez pojęcie tytułu ubezpieczenia chorobowego należy rozumieć zatrudnienie lub inną działalność, których podjęcie rodzi obowiązek ubezpieczenia chorobowego

lub uprawnienie do objęcia tym ubezpieczeniem na zasadach dobrowolności w rozumieniu przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Tytułem ubezpieczenia chorobowego jest więc prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, zatrudnienie, służba lub inna praca zarobkowa, z których uzyskuje się dochód, także jest wykonywanie czynności w ramach umowy zlecenia. Nawiązanie takiego stosunku daje podstawę do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Zgodnie bowiem z art. 11 ust 2 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity – Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10, w tym wskazane w pkt 5 osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące. Przy tym stosownie do brzmienia art. 13 pkt 4 powołanej ustawy - obowiązkowemu ubezpieczeniu (a także dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu) podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

W sprawie niesporne było, iż niezdolność ubezpieczonego do pracy powstała krótko przed ustaniem pracowniczego ubezpieczenia chorobowego (od 28 stycznia 2021 r.) i trwała nadal po jego ustaniu (do 26 lutego 2021 r.). Przedmiot sporu stanowiło prawo P. S. do zasiłku chorobowego za okres od 28 stycznia 2021 r. do 26 lutego 2021 r. wobec kontynuowania przez niego, zdaniem organu, działalności zarobkowej.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na omyłkę organu rentowego, który uznał, że wniosek płatnika o przyznanie ubezpieczonemu zasiłku chorobowego dotyczył także okresu od 28 do 31 stycznia 2021 r. W tym czasie płatnik wypłacił ubezpieczonemu wynagrodzenie chorobowe, zaś wniosek o ustalenie prawa do zasiłku chorobowego dotyczył okresu od 1 lutego do 26 lutego 2021 r. W treści odwołania od decyzji ubezpieczony początkowo powieł ów błąd, natomiast żądanie swoje sprecyzował na rozprawie w dniu 5 października 2021 r. Zgodnie z art. 12 ust. 1 zdanie 1 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy nie przysługuje za okresy niezdolności do pracy, w których ubezpieczony na podstawie przepisów o wynagradzaniu zachowuje prawo do wynagrodzenia. Takim przepisem jest art. 92 § 1 pkt 1 k.p., który stanowi, że za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną - trwającej łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego (...) pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia, chyba że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują wyższe wynagrodzenie z tego tytułu. Dlatego zasiłek chorobowy należny był za okres od 1 lutego 2021 r. do 26 lutego 2021 r.

W ocenie Sądu organ błędnie oparł swoje rozstrzygnięcie na normie zawartej w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Jak wynika z materiału dowodowego zebranego w sprawie (w tym zwłaszcza z informacji z CEIDG) i z zeznań ubezpieczonego w spornym okresie ubezpieczony nie wykonywał działalności gospodarczej ani innej działalności zarobkowej. Ubezpieczony zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej i informację na ten temat ujawnił w CEIDG. Organ rentowy, po którego stronie spoczywał ciężar udowodnienia tego, że mimo zawieszenia działalności ubezpieczony taką działalność wykonywał, ciężaru tego nie udźwignął.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie w związku z niezdolnością ubezpieczonego do pracy nie doszło zatem do spełnienia przesłanek z art. 13 ustawy zasiłkowej i nie było podstaw do pozbawienia ubezpieczonego prawa do świadczeń za okres od 1 lutego do 26 lutego 2021 r. Biorąc pod uwagę powyższe, w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. i przyznał P. S. prawo do zasiłku chorobowego za ww. okres.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

10.11.2021 r.